

atvnt+

Odvaha a kuráž jim nechybí

Strakoničtí vojáci míří do Pobaltí, do alianční mise předsunuté přítomnosti eFP

report

Připraveno
ve spolupráci
s redakcí:

Armáda má staronovou dvojici display pilotů letounů L-159 Alca

Předvádí mistrnou vysokou pilotáž

Zkušeného display pilota letounů L-159 Alca kapitána Aleše Seidla doplnil v letošním roce kapitán David Byrtus. Pro oba znamenala nominace a následná ukázka vysoké pilotáže ve dvojici vyvrcholení a úspěšné završení několikaměsíčního výcviku k roli certifikovaného pilota pro rok 2021, tedy pilota, který je oprávněn předvádět na leteckých dnech akrobatická letecká vystoupení v České republice i v zahraničí.

Oba jmenovaní piloti jsou absolventy Univerzity obrany (dříve Vojenská akademie). Jejich letecká kariéra začala na letištích v Pardubicích a v Náměšti nad Oslavou, kde létali na letounu L-39C a ZA. Později na letišti v Čáslavi absolvovali přeškolení na bitevník L-159. K dnešnímu dni má kapitán Seidl nalétáno na letounech L-39 cca 700 hodin a na letounu L-159 cca 800 hodin. Kapitán Byrtus nalétal cca 600 hodin na L-39 a cca 600 hodin na L-159. Nácvik vystoupení display pilota probíhal přímo nad letištem podle dané osnovy, která se stanovuje vždy na začátku sezony a je v souladu s mezinárodním předpisem NATO – STANAG 3533 FS, stanovujícím například minimální výšku akrobatických prvků, bezpečnou vzdálenost od diváků a rychlost letounů.

Nechyběl ani přepad letiště

Letošní vystoupení se skládalo ze dvou částí. Zhruba jednu třetinu tvoří ukáзка přepadu letiště, respektive letecký úder na pozemní cíle doplněný o pyrotechnické efekty na zemi, a zbylé dvě třetiny představují ukázkou slétanosti dvojice s prvky vyšší techniky pilotáže. Cesta k úspěšné certifikaci obnáší do dvou desítek hodin nácviků. „Úplně na začátku bylo nezbytné určit, kdo bude vedoucím skupiny,“ vysvětluje s úsměvem kapitán Seidl a dodává: „Poté jsme vzali starou, předchozí

ukázkou a zamysleli jsme se, zda nejde nějak vylepšit zejména z pohledu atraktivnosti pro diváky,“ objasňuje, jak k současné certifikaci a blízkým ukázkám oba piloti přistupují. Na začátku jim ve všem pomohla i moderní technologie. Oba piloti strávili hodně času na simulátoru při nácvicích ukázky a ověřování, zda je nová sestava proveditelná. Po schválení sestavy Velitelstvím vzdušných sil piloti začali intenzivně využívat simulátor především k sladění vzájemné slétanosti a spolupráci. Tento druh výcviku jim pomohl zapamatovat si sestavu a díky tomu nemuseli přemýšlet nad jednotlivými prvky během reálných nácviků. „Samotný letový výcvik začal lety do výcvikového prostoru, kde jsme trénovali nízké létání ve dvojici a nácviky jednotlivých prvků,“ objasňuje nováček ve dvojici kapitán Byrtus. Teprve po zvládnutí těchto dovedností začala dvojice pilotů trénovat sestavu nad základnou. Celé jejich úsilí a snaha byla zakončena obdržením certifikátu od Odboru dohledu nad vojenským letectvím.

Pod dohledem staršího pilota

Dle platných leteckých předpisů a nařízení musí být tento druh nácviku pod dohledem staršího pilota na zemi, který současně celý let natáčí na záznamové zařízení. Stejně tak řídicí věž musí mít po celou dobu vizuální kontakt s letounem. Z tohoto důvodu nelze tento

výcvik provádět např. ve vojenských výcvikových prostorech.

S tímto druhem výcviku je spjata hluková zátěž, která ovlivňuje město Čáslav a okolní obce zvýšenou intenzitou, proto je třeba před zahájením ukázek, respektive výcviku, s předstihem informovat městské a obecní úřady, stejně tak informaci poskytnout s předstihem na webových a facebookových stránkách základny. I to provází certifikace. Nutno dodat, že délka ukázky je zhruba 10 minut a těchto ukázek se realizuje okolo třiceti za rok. Jedná se tedy v součtu o zhruba 300 minut, asi pět hodin v kalendářním roce.

Čekají je nejen letecké dny

A kde se můžete na novou dvojici display pilotů těšit? Jejich prvním vystoupením (byť on-line a bez diváků) byla na konci května Aviatická pouť v Pardubicích. Další jsou na řadě, pokud to dovolí epidemiologická situace, letecký den v Roudnici nad Labem, Dny NATO a Dny Vzdušných sil v Ostravě či letecké dny v Litvě, Slovensku, Slovinsku, Polsku, Francii a Maďarsku.

*Text: kpt. Hana Havrdová, Michal Voska,
foto: Michal Voska a Jan Kouba*

Strakoničtí vojáci míří do Pobaltí, do alianční mise předsunuté přítomnosti eFP

Odvaha a kuráž jim nechybí

Strakonický 25. protiletadlový raketový pluk čeká historický okamžik. Poprvé bude stavět samostatné úkolové uskupení do zahraniční operace. Od letošního července budou strakoničtí vojáci působit v Pobaltí v rámci alianční předsunuté přítomnosti eFP (enhanced Forward Presence).

Jednotka pozemní protivzdušné obrany, jejíž jádro tvoří příslušníci 25. protiletadlového raketového pluku ze Strakonic, bude součástí bojového uskupení, jež působí v Litvě pod vedením Německa. „V souladu s konceptem alianční předsunuté přítomnosti se budeme podílet na kolektivní obraně NATO v prostoru nasazení v době míru, krize a případně konfliktu,“ přiblížil úkol jednotky její velitel major Roman Dvořák. Strakoničtí vojáci budou přispívat k zabezpečení protivzdušné obrany bojového uskupení a budou společně cvičit s jednotkami z dalších zemí Severoatlantické aliance. „Výcvik

bude veden na reálných cílech v rámci přímé bojové podpory jednotek alianční předsunuté přítomnosti eFP (enhanced Forward Presence), Sil velmi rychlé reakce NATO (takzvané VJTF – Very High Readiness Joint Task Force) a Baltic Air Policing,“ doplnil major Dvořák.

Mají odvahu a kuráž

Důležitou zkoušku, kterou bylo certifikační cvičení, mají vojáci již za sebou. Ukázali, že odvaha a kuráž jim rozhodně nechybí, když absolvovali certifikaci podle náročných standardů NATO. Cvičení se uskutečnilo v druhé polovině dubna ve výcvikovém prostoru

Boletice. Na jeho průběh dohlíželi hodnotitelé z nadřízeného stupně a dalších útvarů a složek Armády ČR. „Strakoničtí vojáci jsou velmi motivovaní. Je vidět, že tvrdě pracovali a chtějí ukázat, jak jsou dobří. Je to pro ně otázka cti, aby úspěšně prošli certifikací,“ ocenil přístup vojáků plukovník Jan Farlík z Univerzity obrany, který na cvičení působil jako vedoucí hodnotitelského týmu.

Cvičení bylo rozděleno na dvě části. V té první vojáci absolvovali bojové střelby z protiletadlových raketových kompletů RBS-70. Následně se rozmístili ve výcvikovém prostoru a podle taktického námětu plnili úkoly, jež byly

zaměřené na řízení protivzdušných operací v mezinárodním prostředí. Ze vzduchu na ně ve dne i v noci útočily podzvukové i nadzvukové bojové letouny a vrtulníky. Na zemi zase museli odrazet útoky místních ozbrojenců. Řešili i další incidenty, jako například ztrátu spojení, konflikt s místním obyvatelstvem, opravy techniky nebo ošetření zraněného vojáka a jeho transport vrtulníkem. Čelili útoku, při kterém byly použity zbraně hromadného ničení. Simulovány jim byly i incidenty z oblasti kybernetické bezpečnosti, jež představují v současnosti velmi aktuální hrozbu.

Přezkoušení z bojových dovedností

Střelby z protiletadlových kompletů a navazující taktické cvičení byly jen částí celého procesu certifikace. Ještě před tím museli vojáci projít přezkoušením z různých bojových dovedností.

Jejich úkolem v Litvě bude zabezpečovat protivzdušnou obranu bojovému uskupení. Nikoho tedy asi nepřekvapí, že vojáci byli zkušeni z toho, jakým způsobem vedou boj se vzdušným protivníkem. Přezkušováni byli jak operátoři, kteří obsluhují protiletadlové komplety RBS-70, tak i jejich velitelé.

„Při hodnocení jsme kladli důraz na sladnost velitele a operátora, správné a včasné vydávání rozkazů k palbě a jejich důsledné splnění. Prověřili jsme, zda jsou velitelé schopni vybrat cíle dle pravidel střelby. U operátorů jsme se zaměřili na jejich dovednosti v zachytávání a sledování cílů,“ uvedl instruktor z oddělení bojové přípravy nadporučík Pavel Zelenka.

Reálné situace

Vojákům byly simulovány scénáře, jež se maximálně blížily skutečné bojové situaci. „Každá úloha se skládala z několika desítek cílů, které útočily v taktických formacích, v rychlém sledu a z různých směrů. Některé z těchto cílů byly vlastní, jiné byly záměrně

mimo prostor odpálení rakety kompletu,“ doplnil nadporučík Zelenka.

Činnost vojákům ztěžoval i omezený počet raket. „Společně s hustotou náletové situace a časovým limitem to hodně prověřilo psychiku velitele i operátora,“ potvrdil nadporučík Zelenka, že to vojáci neměli jednoduché.

Zkouška čekala i vojáky, kteří obsluhují systémy velení a řízení palby. Chybět nemohlo ani přezkoušení ze střelecké přípravy a základních bojových dovedností jednotlivce (tzv. ICCS – Individual Common Core Skills). Vojáci tak museli prokázat, že si poradí při kontaktu s neozbrojenou i ozbrojenou osobou. Umí reagovat na nález nevybuchlé munice nebo nástražného výbušného systému. Vojáci musí mít nadřilované také postupy při raketovém nebo dělostřeleckém přepadu. Vědí, jak se chránit před bojovými chemickými látkami. Jsou schopni poskytnout první pomoc. Vojáci musí znát i to, jak postupovat při požáru, včetně použití hasicího přístroje a uhašení hořící osoby.

„Výraznou nervozitu jsem nepociťoval, ale určitou zodpovědnost jistě,“ svěřil se jeden z vojáků po přezkoušení. „Nechtěl jsem to zkazit ostatním. Záleží mi na tom, aby naše jednotka prošla a byla dobře hodnocená. Jako jeden tým fungujeme nejen v České republice, ale budeme tak fungovat i v Litvě,“ dodal desátník, jenž slouží jako operátor protiletadlového kompletu RBS-70.

Ambicí strakonických vojáků je projít v nejbližších letech hodnocením podle metodiky NATO. Proto i certifikační cvičení a přezkoušení, které mu předcházelo, bylo hodnoceno podle těchto pravidel. Strakonický útvar je první jednotkou v armádě, jež si před výjezdem do zahraniční operace zvolila těžší variantu a rozhodla se absolvovat certifikaci podle alianční metodiky.

Text a foto: kpt. Jana Samcová

Příspěvkem k zabezpečení průjezdu amerických konvojů napříč republikou se představil nově vznikající prapor podpory nasaditelných sil

Získali jsme neocenitelné zkušenosti

Z nebe padal hustý déšť. Vypadalo to, že Vysočina nechce nechat žádného z amerických vojáků na pochybách, o jak drsný kraj se jedná. Konvoj sestávající z obrněných vozidel Stryker a další těžké techniky zastavil před bránou tranzitního stanového tábora v Rančířově. Ten pro potřeby zajištění přejezdu sedmi set vojáků a více než 160 kusů techniky 2. jízdního pluku americké armády z bavorského Vilsecku přes území České republiky do Maďarska na cvičení vybudovali příslušníci nově vzniklého praporu podpory nasaditelných sil z Rakovníka ve spolupráci se 14. plukem logistické podpory.

Z každého obrněnce vyskočil jeden voják, který měl za úkol navést vozidlo přímo do tábora. Na první pohled bylo znát, že Američané mají tyto postupy nadřizované. Vojáci, přestože byli promočení a unavení, plnili potřebné úkony naprosto přesně. Měli přitom za sebou noc a část dopoledne strávenou na českých silnicích. „Jedno z našich vozidel mělo nad rámem na objezdu Prahy poruchu, začaly se kvůli tomu tvořit kolony. Velmi se omlouváme všem lidem, ale museli jsme jet bohužel velmi pomalu. Naše poslední čtvrtá skupina tak kvůli tomu nabrala několikahodinové zpoždění,“ řekl v této souvislosti tiskový důstojník pluku major John Ambelang.

Američané jezdí na petrolej

To už ale američtí vojáci doplňují do svých strojů pohonné hmoty. Plní i prázdné kanystry, které měli upevněně zvenku na bojových vozidlech. Následuje kontrola vozidel, nejnütnější údržba a zaparkování techniky. Až teprve potom přichází na řadu potřeby lidí.

„Informace o pohybu jednotlivých částí amerických konvojů se průběžně zobrazovaly na digitální mapě ve štábním stanu. V okamžiku, kdy se přiblížily k Rančirovu, bylo našim úkolem jejich navedení do tábora, zajištění dotankování techniky, její zaparkování a poskytnutí další logistických služeb,“ vysvětlila nám velitelka lokality Rančirov kapitánka Zdeňka Lapáčeková. Tato energická žena slouží v Rakovníku na pozici velitelky rotы logistiky. Tady zodpovídá za chod stanového tábora, tedy za ubytování, sociální zázemí a za koordinaci všech dalších našich služeb s americkou stranou. Před nedávnem se přitom vrátila z mateřské dovolené a hned jí čekal tento náročný úkol. Její manžel je navíc nasazen v misi v Mali, takže děti musely jít k dědovi s babičkou. Ale taková je prý už služba. „Objekt Rančirov, který patří pod Agenturu logistiky, rozhodně nebyl vybrán

V průběhu výstavby tábora bylo potřeba přemístit stovky tun materiálu.

Výstavba stanů s nafukovacími opěrami

Neodmyslitelnou kulisu rančirovského tábora tvořili nadšenci vítající americké vojáky.

náhodně. Je velice vhodný pro výstavbu podobného tábora. Jsou zde široké komunikace pro přesuny těžké americké techniky a také velké parkovací plochy. Využili jsme i místo na doplňování pohonných hmot. Problém byl jen v tom, že americká technika jezdí na letecký petrolej. Uvažovalo se nad tím, že bychom ho přivezli z některého z našich letišť, ale nakonec si ho dodala americká strana sama,“ dodává.

Nejen výstavba, ale i údržba

To už ale první američtí vojáci míří do stanového tábora. Celkově zde bylo postaveno 38 stanů, v každém je dvanáct lůžek. Zatímco si ukládají osobní věci, vysvětluje nám velitel zásobovací čety z Rakovníka poručík Petr Fišer genezi vybudování tábora. „Ještě předtím, než jsme přistoupili k jeho výstavbě, museli jsme vybrat správný druh stanů. Použili jsme nafukovací. Jejich výztuže se plní vzduchem s pomocí kompresorů. To je poměrně rychlá záležitost. Následuje jejich zpevnění s pomocí opěrných tyčí, instalace hygienické vložky, namontování světel a nakonec topného systému v podobě naftových agregátů,“ ukazuje poručík. „Výstavba takového tábora představuje jednu z hlavních funkčních náplní našeho praporu. To, že jsme si ji nyní mohli tady přímo v praxi vyzkoušet, nám poskytlo neocenitelnou zkušenost. V našem útvaru v současné době s ohledem na jeho etapu výstavby převládají rekruti. Proto bylo nutné je nejdříve zaškolit a ukázat jim materiál, kterým armáda disponuje a který budeme v budoucnu využívat.“

Že se nejedná pouze o výstavbu, ale i údržbu stanového tábora, se můžeme za pár okamžiků přesvědčit na vlastní oči. Jeden z kompresorů má problémy a nestíhá doplňovat výztuhu vzduchem. Ta se povážlivě naklání. Už je tady ale několik našich vojáků. Zatímco jeden z nich ji podpírá, další přinášejí náhradní kompresor. Ve chvíli je celý problém vyřešen.

Nechybí ani zdravotníci

Nemohli jsme přehlédnout, že americké bojové transportéry Stryker jsou zvenku doslova obaleny nejrůznějšími materiálem. Kromě již zmíněných kanýstrů na nich byly upevněny krabice s bojovými dávkami stravy, karimatky, spacáky, ale i batohy s osobními věcmi vojáků. A právě ty dostaly v tom dešti nejvíce zabrat. Skupina amerických vojáků, která se již ubytovala, vyráží s ručníky a promoklými osobními věcmi nejdříve do prádelny a pak do sprch. „Pro hromadné sprchování jsme ve spolupráci s 31. plukem chemické, radiační a biologické ochrany využili soupravy pro dekontaminaci osob SDO. Sušičky a pračky si dodala americká jednotka, my jsme pouze zbudovali prádelnu včetně inženýrských sítí, jako je elektřina, voda a odpady. Pokud budeme v budoucnu disponovat i tímto materiálem, určitě by bylo vhodné jim tábor doplnit,“

A fakta

2. jezdecký pluk (2nd Cavalry Regiment) je mechanizovaným útvarem americké armády. Jeho tradice sahají do roku 1836, kdy vznikl jako dragounský pluk. Letos koncem května tedy oslavil 185 let své existence. Pluk se aktivně zúčastnil mnoha konfliktů včetně americké občanské a obou světových válek. V závěru druhé světové války operoval i na českém území. V současné době je dislokován na území SRN jako součást sil americké armády v Evropě.

upozorňuje kapitánka Lapáčková. „Kromě toho jsme ale museli řešit i toalety, sběr komunálních odpadů a také jejich vyvážení a vynášení. Při kumulaci takového množství lidí to ani jinak nejde. Na vyvážení fekálií a zásobování vodou máme techniku, kterou i s obsluhou dodal pardubický pluk. Postupně ale budeme disponovat i těmito schopnostmi.“ Zatímco vojáci 2. jezdeckého pluku si prokřehlá těla masírují teplou vodou ve sprchách, jen o kousek dál odolává proudům deště stan s červeným křížem. V něm sídlí zdravotní pohotovost tábora. „Spíme přímo tady, takže držíme nepřetržitou čtyřadvacetihodinovou službu. K dispozici máme zdravotnickou brašnu a lékařský batoh. Jsme schopni ošetřit takové ty běžné úrazy a případně poskytnout nějakou přednemocniční neodkladnou péči. Připravili jsme si léky a prostředky pro takové ty běžné problémy, jako je nějaké lehké zranění, nevolnost či průjem. Pokud by došlo k vážnějším zraněním, řešili bychom to přes integrovaný záchranný systém,“ vysvětluje lékař kapitán Tomáš Rejda.

Vstřícní vojáci

Nyní je nejvíc hluku slyšet z jídelny. Pro vojáky jsou zde připravené bojové dávky stravy. Rakovníčáci se netají tím, že jednou by chtěli v takovýchto táborech poskytovat i teplou stravu z čerstvých surovin. „Naš prapor je nově vzniklý útvar s neúplnou naplněností. V současné době pracujeme na doplnění jak lidí, tak i vybavení. Ze všeho nejvíce nyní potřebujeme řidiče. Naším úkolem je totiž převážet obrovské kvantum materiálu. Chybí nám i obsluhy speciálních zařízení, ať již se jedná o elektrocentrály, kontejnery na vodu, sociální kontejnery. Potřebujeme rovněž elektrikáře, abychom byli schopni udělat kompletní elektrorozvody. Pokud bychom měli zajistit i stravování, tak se samozřejmě neobejdeme bez kuchařů a dalšího pomocného personálu. V tomto směru bude důležité i to, jak budou s ohledem na koronavirová opatření probíhat odborné kurzy a další příprava personálu,“ upozorňuje kapitánka Lapáčková.

Součástí tábora byly i kontejnery, které bylo potřeba přemístit těžkou technikou.

A fakta

Do manévřů Defender Europe 21 se na 30 místech Evropy zapojilo na 28 tisíc vojáků z 26 členských a partnerských zemí NATO. Hlavní dějiště cvičení se odehrávalo na Balkáně s využitím klíčových pozemních a námořních tras spojujících Evropu, Asii a Afriku. Jen v Albánii bylo rozmístěno na šest tisíc amerických vojáků. V albánském přístavu Durrës (Drač) Američané už vylodili na 700 kusů vojenské techniky, které přes oceán přepravila obří logistická loď USNS Bob Hope. Spojenci mimo jiné trénovali nasazení amerických sil o velikosti jedné divize (tedy až 20 tisíc mužů) ze Spojených států do Evropy a jejich přesun napříč kontinentem do různých výcvikových oblastí.

Kompresory doplňovaly vzduch do vzpěr stanů.

Občas se u ní některý z amerických vojáků zastaví. Buď se chce na něco zeptat, anebo si chce jen tak popovídat. Jejich konvoje míří do Maďarska na mezinárodní cvičení Saber Guardian 2021. To je součástí rozsáhlé alianční série cvičení pod souhrnným názvem Defender Europe 21. Právě logistické zajištění amerických konvojů představuje příspěvek Armády České republiky do této řady.

„Nesetkali jsme se s tím, že by s americkými vojáky byl nějaký problém, jsou velice vstřícní. Byli rádi, že si mají kde odpočinout. Pochvalovali si stany i celkové zabezpečení v táboře. Všechno konzultuji s velitelem amerického podpůrného týmu. Vycházíme si maximálně

vstříc. Pokud jsme vznesli nějaké požadavky na dodržování našich pravidel, tak s tím neměli nejmenší problém. Většina příslušníků 2. pluku strávila v technice více než deset hodin. Je na nich vidět, že jsou unavení. Jsou rádi, že se mohli vysprchovat a nyní si půjdou lehnout,“ dodává.

Tábor se postupně vylidňuje. Většina vojáků mizí v ubytovacích stanech. Je to jako proměna kouzelným proutkem. Všude je najednou neuvěřitelné ticho. Také kapitánka Lapáčková se po probdělých hodinách chystá na chvíli ulehnout. Již brzy ji čeká další náročná noc.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a rtm. Štěpán Petřík

Příjezd amerického konvoje do prostoru tankování

Američtí vojáci opouštějí obrněná vozidla Stryker.

